

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-03-06

Ärendenummer SLK-2024-00901

Handläggare

Hedwig Andrén Gustafson

Telefon: 031-368 02 33

E-post: hedwig.andren@stadshuset.goteborg.se

Motion av Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen

Motionen

Emmyly Bönfors (C) föreslår i en motion till kommunfullmäktige att ge stadsmiljönämnden i uppdrag att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen utifrån stadsledningskontorets utredning som gjordes 2019, dnr 0890/19.

Motionären framför att Göteborg är en fantastisk stad med sina många vattendrag, närheten till havet och älven som ett av stadens mest ikoniska landmärken. Många göteborgare vill kunna bada i älven och komma närmare vattnet och idag är älven en outnyttjad resurs som har stor potential. Motionären menar därför att Göteborgs Stad borde göra det möjligt att bada i älven genom att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen.

Frågan om ett friluftsbad i Sannegårdshamnen utreddes senast år 2019 och utredningen visade att det är möjligt att bada där när det är torrt väder samt ett till två dygn efter att det regnat. Då avvaktade Kommunstyrelsen att gå vidare med frågan av ekonomiska skäl samt för att Jubileumsbadet skulle komma på plats först.

Motionären anser att med Jubileumsbadet på plats är det dags att ta nästa steg för fler badplatser i älven. Ett friluftsbad i Sannegårdshamnen är dock en betydligt mindre investering men kan bidra till att förlänga badsäsongen för exempelvis vinterbad och kan göra Göteborg till en mer attraktiv stad året om.

Remissinstanser

Motionen har remitterats för yttrande till stadsmiljönämnden, kretslopp och vattennämnden samt idrotts- och föreningsnämnden. Remissinstansernas beslut redovisas i nedanstående tabell. Remissyttrandena i sin helhet finns som bilagor till detta tjänsteutlåtande

Remissinstans	Beslut
Stadsmiljönämnden	Avstyrker Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande Yrkande C

Kretslopp och vattennämnden	Tar inte ställning Yrkande M, L och yttrande KD Yrkande SD Omröstning Protokollsanteckning
Idrotts- och föreningsnämnden	Avstår från yttrande

Remissinstansernas överväganden

Stadsmiljönämnden bedömer att det med nuvarande förutsättningar inte bör anläggas en badanläggning i Sannegårdshamnen. Detta bland annat med tanke på den konstruktion som skulle behöva anläggas för att kunna hålla badet öppet ofta. Erfarenheten från Hamnbadets drift och underhåll bör samlas in under ett antal år innan ett nytt bad i älven kan bli aktuellt. Den viktigaste erfarenheten hittills är att den här typen av anläggning kräver mycket drift- och underhållsarbete för att fungera som avsett. Det kommer också krävas driftresurser för att kunna förlänga badsäsongen och tillhandahålla utökad service, till exempel ökat öppethållande av toaletter samt ökad skötsel av ytor och anläggningar. Investeringar i avloppsnät för att minska bräddningar och annan nödavledning bör prioriteras för att förbättra vattenkvaliteten i älven, såväl som vid friluftsbad vid kusten och i skärgården. Det finns även ett stort behov av investeringar och underhåll i befintliga friluftsbad för att dessa ska hållas ändamålsenliga och robusta även i framtiden.

Hamnbadet finns relativt nära Sannegårdshamnen, ett par kilometer därifrån. Där finns även en bastu och Jubileumsparken med sin stora lekplats för barn. Hamnbadet har också en bassäng med botten där barn och icke simkunniga kan bada.

Kretslopp och vattennämnden bedömer att Sannegårdshamnen har bättre förutsättningar utifrån badvattenkvalitet än vad södra älvstranden och flera andra platser längs norra älvstranden har. Om man vill anlägga ett friluftsbad med god vattenkvalitet oavsett nederbördsförhållanden behövs en mer avancerad badanläggning. Ett bad direkt i älvvattnet i Sannegårdshamnen utan rening medför behov av ett prognos-/varningssystem med avrådan från bad eller stängning, i samband och i närtid efter kraftiga regn. Kompletterande vattenkvalitetsundersökningar utifrån delvis ändrade förhållanden kan behövas som underlag för projektering av badanläggning. Under drift av bad behövs löpande vattenkvalitetskontroller. Det finns andra perspektiv på såväl nyttor som risker med bad som också behöver vägas in i ett beslut.

Idrotts- och föreningsnämnden anses sig inte berörda och avstår i enlighet med ett delegationsbeslut från att yttra sig över motionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Anläggning av ett friluftsbad i Sannegårdshamnen innebär investerings- och driftkostnader för anläggningar både i vatten och på land. Kostnadsuppskattningen år 2019 för investeringen var cirka 14 miljoner kronor, samt för drift och underhåll inklusive kapitaltjänstkostnader cirka 2,8 miljoner kronor per år. Kostnaderna bedöms ha ökat med minst 15-20 procent sedan år 2019. Kostnaderna uppskattades utifrån att badet endast skulle hålla öppet under sommarsäsongen i likhet med övriga friluftsbad.

Om badet skulle hållas öppet en längre säsong än tre månader för till exempel vinterbad blir driftkostnaderna betydligt högre.

För att förbättra förutsättningarna för tillfredsställande badvattenkvalitet kan badanläggningen förses med omgivande skärmar i vattnet samt en pumpanläggning. Anläggningen i sin helhet skulle då motsvara saltvattenbassängen i Hamnbadet. En sådan konstruktion skulle öka investerings- och driftkostnaderna.

Ett prognossystem för badvattenkvalitet blir en viktig förutsättning för friluftsbad utan rening i Sannegårdshamnen. Prognossystemet innebär kostnader. Det finns i nuläget ett bättre underlag för ett sådant system än 2019.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadens vattenkvalitetsarbete styrs av bland annat Vattendirektivet. Åtgärder för minskad föroreningspåverkan från dagvatten och spillvatten genom bräddning kommer fortsatt genomföras. Även framöver kommer badvattenkvaliteten i Sannegårdshamnen vara påverkad av utsläpp via dagvatten och spillvatten genom bräddning i samband med kraftig nederbörd. De positiva effekterna av förbättringsåtgärderna av vattenkvaliteten som sker kan tyvärr tidvis motverkas av klimatförändringar som ger fler kraftiga regn.

Bedömning ur social dimension

Ett friluftsbad har goda förutsättningar att bli en populär och positiv mötesplats för många människor. Men badandet skulle ske i en bassängliknande miljö utan botten, vilket innebär att det inte blir tillgängligt för mindre barn och ej simkunniga. En anläggning med botten skulle kräva en annan konstruktion och helt andra förutsättningar.

Utifrån ett vattenkvalitetsperspektiv är det viktigt att information om eventuell avrådan från bad blir tydlig och kan förstås av alla som besöker badet. Vattenkvaliteten, bottenförhållanden och strömningsförhållanden behöver beaktas vid utformning av badanläggning utifrån ett trygghets- och säkerhetsperspektiv.

Jonas Kinnander

Direktör Ärende och utredning

Eva Hessman

Stadsdirektör

Bilagor som utgör beslutsunderlag

1. Motionen
2. Stadsmiljönämndens handlingar 2024-12-19 § 227
3. Kretslopp och vattennämndens handlingar 2025-02-05 § 12

Handling 2024 nr 183

Motion av Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen

Göteborg är en fantastisk stad med sina många vattendrag, närheten till havet och älven som ett av stadens mest ikoniska landmärken. Många göteborgare vill kunna bada i älven och komma närmare vattnet och idag är älven en outnyttjad resurs som har stor potential. Göteborgs stad borde därför göra det möjligt att bada i älven genom att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen.

Frågan om ett friluftsbad i Sannegårdshamnen utreddes senast år 2019 och utredningen visade att det är möjligt att bada där när det är torrt väder samt ett till två dygn efter att det regnat. Då avvaktade Kommunstyrelsen att gå vidare med frågan av ekonomiska skäl samt för att Jubileumssbadet skulle komma på plats först.

Intresset för att kunna bada i älven är stort. Med Jubileumssbadet på plats är det dags att ta nästa steg för fler badplatser i älven. Ett friluftsbad i Sannegårdshamnen är dock en betydligt mindre investering men bidrar till att förlänga badsäsongen för exempelvis vinterbad och kan göra Göteborg till en mer attraktiv stad året om.

Förslag till beslut i kommunfullmäktige:

Stadsmiljönämnden får i uppdrag att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen utifrån utredningen som gjordes 2019 (0890/19).

Emmyly Bönfors (C)

Protokollsutdrag

Sammanträdesdatum: 2024-12-19

§ 227 Ärendenummer SMF-2024-02245**Yttrande över motion av Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen****Beslut**

1. Stadsmiljönämnden avstyrker motionen.
2. Stadsmiljönämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.
3. Stadsmiljönämnden beslutar att justera ärendet omedelbart.

Justering

Omedelbar justering

Handlingar

Stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande

- Motion av Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen
- Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande – Redovisning av uppdrag om fördjupad genomförbarhetsstudie för att anlägga ett friluftsbad i Sannegården
- Genomförbarhetsstudie (Kretslopp och vatten) – Bad i Sannegårdshamnen

Yrkande från Centerpartiet 2024-12-19 (protokollsbilaga 1 § 227)

Yrkanden

Kristoffer Filipsson (C) yrkar bifall till yrkandet från Centerpartiet.

Toni Orsulic (M), Karin Pleijel (MP), Karin Karlsson (V) och Roshan Yigit (S) yrkar bifall till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Propositionsordning

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, nämligen yrkande om bifall till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande och yrkande om bifall till yrkandet från Centerpartiet.

Ordföranden ställer stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande i proposition mot yrkandet från Centerpartiet och finner bifall till stadsmiljöförvaltningens tjänsteutlåtande.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Yrkande

Centerpartiet

2024-12-18

Nr 16

Yrkande angående yttrande över motion av Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen

Förslag till beslut

I stadsmiljönämnden:

1. Stadsmiljönämnden tillstyrker motionen.
2. Stadsmiljönämnden översänder detta yrkande som eget yttrande till kommunstyrelsen samt förvaltningens tjänsteutlåtande för kännedom till kommunstyrelsen.

Yrkandet

I takt med att befolkningen i Göteborg växer och riskerna för allvarliga konsekvenser av värmeböljor ökar kommer det behövas fler tillgängliga badplatser i Göteborg. Idag ligger de flesta badplatser långt utanför staden, inte sällan med bristande anslutning för cykel och kollektivtrafik.

Stadsledningskontoret har tidigare utrett frågan om ett friluftsbad på Sannegårdshamnen och kommit fram till att vattenkvaliteten är tillräckligt bra, men att det behövs någon form av signalsystem som upplyser om när det inte är möjligt att bada på grund av breddning från avloppen.

Kostnaden för investeringen bedömdes till cirka 14 mnkr, samt 2,8 mnkr för drift och underhåll inklusive kapitaltjänstkostnader kronor per år. Enligt stadsmiljöförvaltningen bedöms kostnaderna idag vara cirka 15–20 procent högre med anledning av den allmänna prisutvecklingen.

Enligt vår bedömning är detta en relativt låg kostnad, exempelvis i jämförelse med plaskdammar som har en betydligt högre investerings- och driftskostnad.

Vi anser att jubileumsbadet och ett friluftsbad längre västerut inte står i motsats till varandra utan tvärtom skulle fungera som bra komplement. Ett friluftsbad lämpar sig inte väl för personer utan simkunskaper, medan jubileumsbadet genom sin utformning är anpassat för detta. Att få till fler centrala bad i Göteborg blir särskilt viktigt i och med att utomhusbadet i Lundby planeras att rivas.

Sannegårdshamnen ligger strategiskt bra för ett utomhusbad utifrån den stora befolkningsökningen som just nu sker på Lindholmen och väntas ske med anledning av framtida stadsutveckling i exempelvis Eriksberg, Biskopsgården och Södra älvstranden. Även Färjenäs kan vara intressant placering utifrån förväntad befolkningsutveckling.

Vår bedömning är att argumenterat att ett friluftsbad i älven inte kan nyttjas alla dagar inte är ett skäl till att inte gå vidare med förslaget. Inte heller anser vi att investeringar av

avlopps nätet för att minska breddningar står i motsats till ett friluftsbad. Tvärtom är vår övertygelse att ett friluftsbad skulle öka göteborgarnas möjligheter att nyttja sin närmiljö samtidigt som det skulle skapa ett större medvetande och engagemang för värdet av en ren miljö och rent vatten. Därtill pågår det enligt kretslopp och vatten just nu ett projekt för att minska bräddning av orenat vatten till en utloppspunkt precis utanför Sannegårdshamnen. Det bedöms genomföras 2024/2025.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-11-22

Ärendenummer SMF-2024-02245

Handläggare

Ingela Gustafsson

Telefon: 031-365 58 02

E-post: ingela.gustafsson@stadsmiljo.goteborg.se

Yttrande över motion av Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen

Förslag till beslut

1. Stadsmiljönämnden avstyrker motionen.
2. Stadsmiljönämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Emmyly Bönfors (C) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att ge stadsmiljönämnden i uppdrag att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen, utifrån en utredning som färdigställdes år 2019. Motionären beskriver att många göteborgare vill komma närmare vattnet och kunna bada i Göta älv; ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen skulle göra detta möjligt. Utredningen visade att det var möjligt att bada där vid torrt väder samt ett till två dygn efter regn. Kommunstyrelsen avvaktade att gå vidare med frågan av ekonomiska skäl samt för att Jubileumsbadet (nuvarande Hamnbadet) skulle komma på plats först.

Förvaltningen bedömer att det med nuvarande förutsättningar inte bör anläggas en badanläggning i Sannegårdshamnen. Det bad som behöver anläggas för att uppnå tillfredsställande badvattenkvalitet under större delen av en badsäsong är jämförbart med saltvattenbassängen i Hamnbadet (tidigare kallat Jubileumsbadet) och är inget friluftsbad motsvarande de som Staden har i sjöar och hav. Kostnaderna för investering, drift och underhåll skulle nu också bli större än enligt tidigare uppskattningar, och erfarenheter från Hamnbadet bör inhämtas först. Investeringar i avloppsnät i syfte att minska orenade utsläpp bör också prioriteras för att förbättra badvattenkvaliteten i både älven och havet. Det finns även ett stort behov av investeringar och underhåll i befintliga friluftsbad.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Anläggning av ett friluftsbad i Sannegårdshamnen innebär investerings- och driftkostnader för anläggningar både i vatten och på land. Kostnadsuppskattningen för investeringen var cirka 14 miljoner kronor år 2019, samt för drift och underhåll inklusive kapitaltjänstkostnader cirka 2,8 miljoner kronor per år. Dessa kostnader uppskattades utifrån att badet endast skulle hålla öppet under sommarsäsongen, i likhet med övriga friluftsbad. Kostnaderna idag bör med utgångspunkt för kostnadsökningar sedan år 2019 vara minst 15–20 procent högre. I motionen uttrycks att badet skulle kunna vara öppet en längre säsong för till exempel vinterbad. Om badet förväntas kunna vara öppet under längre säsong än tre månader blir driftkostnaderna betydligt högre.

För att förbättra förutsättningarna för tillfredsställande badvattenkvalitet kan badanläggningen förses med omgivande skärmar i vattnet samt en pumpanläggning. Anläggningen i sin helhet skulle då motsvara saltvattenbassängen i Hamnbadet, vilket skulle öka investerings- och driftkostnaderna.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Ett relevant utformat bad har goda förutsättningar att bli en populär och positiv mötesplats för många människor.

Badandet skulle ske i en bassängliknande miljö utan botten, vilket innebär att det inte blir tillgängligt för mindre barn och ej simkunniga. En anläggning med botten skulle kräva annan konstruktion och helt andra förutsättningar.

Samverkan

Partssamverkan med personalföreträdande organisationer har inte varit aktuell.

Bilagor

1. Motion av Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande – *Redovisning av uppdrag om fördjupad genomförbarhetsstudie för att anlägga ett friluftsbad i Sannegården*
3. Genomförbarhetsstudie (Kretslopp och vatten) – *Bad i Sannegårdshamnen*

Ärendet

Emmyly Bönfors (C) har lämnat en motion om friluftsbad i Sannegårdshamnen till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har ombett stadsmiljönämnden att yttra sig över motionen. Remissvaret ska ha kommit in till kommunstyrelsen senast 2025-02-07.

Beskrivning av ärendet

Motionen beskriver att många göteborgare vill komma närmare vattnet och kunna bada i Göta älv. Motionären skriver att frågan om ett friluftsbad i Sannegårdshamnen utreddes senast år 2019, men att kommunstyrelsen avvaktade att gå vidare med frågan av ekonomiska skäl samt för att det då planerade Jubileumsbadet (nuvarande Hamnbadet) först skulle komma på plats.

Motionären föreslår med sin motion att kommunfullmäktige ger stadsmiljönämnden i uppdrag att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen – utifrån utredningen som färdigställdes 2019.

Utredningar

Utredningar om bad i Göta älv har gjorts i flera omgångar under åren 2017–2019 på uppdrag av kommunstyrelsen. Flera studier gjordes, både generellt gällande möjligheter till bad i älven och specifikt för Sannegårdshamnen. Utredningar om badvattenkvalitet och badanläggning gjordes av kretslopp- och vattenförvaltningen i samarbete med dåvarande park- och naturförvaltningen. En fördjupad genomförbarhetsstudie för att anlägga ett friluftsbad visade på svårighet med att upprätthålla tillfredställande badvattenkvalitet under hela badsäsongen, och att det skulle krävas faciliteter på land i form av bland annat toalett, omklädning och dusch, samt att det krävs mer bemanning vid ett sådant bad än vid ett ordinarie friluftsbad.

Tillfredsställande badvattenkvalitet enligt EU:s badvattendirektiv kan inte garanteras alla dagar vid bad direkt i älvvattnet. Framförallt försämras kvaliteten vid regn och under en viss tid efter regn. Detta beror i huvudsak på bräddningar av avloppsvatten – det vill säga tillfälliga utsläpp av orenat avloppsvatten, delvis orsakade av felkopplingar.

Genomförbarhetsstudiens bedömning var att det under mätperioden skulle behöva avrådas från bad upp till åtta gånger i månaden med anledning av detta. Studien betonar att sommaren 2018 var en avvikelse med mindre nederbörd än normalt, och att en mer normal sommar därmed ger betydligt färre badbara dagar än då. Ett friluftsbad i Göta älv kan få hålla stängt mer än hälften av tiden under en normal säsong. Studien beskrev även att badets öppethållande skulle behöva styras av ett prognos- och varningssystem för dålig badvattenkvalitet, och att badet skulle behöva stängas i samband med samt en viss tid efter regn. Information om badets dagsaktuella öppettider skulle behöva nå allmänheten med hjälp av både digital kommunikation och flaggning på plats.

Dagsläge

Avrådan från bad efter skyfall har ökat under senare tid för friluftsbad både i hav och sjöar. Många gånger sker detta till följd av bräddning av avloppsvatten, men även när det inte direkt kan påvisas en föroreningskälla. Det finns ett flertal bräddningspunkter utmed Göta älv som påverkar badvattenkvaliteten, vilket både tidigare och nya mätningar i anslutning till Hamnbadet (tidigare kallat Jubileumsbadet) har påvisat. Det kan därmed förväntas att förutsättningarna för bad direkt i älvvattnet inte är goda nog i dagsläget.

Tekniska lösningar

Ökade investeringar i avloppsnätet som berör älven är en del av förutsättningarna för att kunna tillhandahålla bättre badkvalitet i den. Detta gäller även flera av förvaltningens friluftsbad som idag påverkas av nödavledning av avloppsvatten vid kraftiga skyfall.

Det finns tekniska lösningar som kan förbättra förutsättningarna för bad i Sannegårdshamnen. Om badanläggningen förses med omgivande skärmar i vattnet ner till 2–3 meters djup hålls det mer förorenade ytvattnet borta från den inramade bassängen. Badanläggningen behöver då kompletteras med en pumpanläggning som för rent vatten från djupare vattenskikt upp till ytan. Anläggningen i sin helhet skulle då motsvara saltvattenbassängen i Hamnbadet till utförande, vilket skulle öka investerings- och driftkostnaderna för ett bad på platsen. En sådan anläggning kan inte heller betraktas som ett friluftsbad motsvarande de övriga friluftsbad i sjöar och havet som förvaltningen ansvarar för.

Ur säkerhetssynpunkt kan tilläggas att friluftsbadet (i den form som har avsetts sedan tidigare) inte har någon botten. Det skulle därför krävas bevakning under badets öppettider, liksom hinder för att bada utanför anläggningen – särskilt då det förekommer småbåtstrafik i närheten och finns en småbåtshamn i Sannegårdshamnens inre del.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att det med nuvarande förutsättningar inte bör anläggas en badanläggning i Sannegårdshamnen. Med tanke på den konstruktion som skulle behöva anläggas för att kunna hålla badet öppet oftare, bör erfarenhet från Hamnbadets drift och underhåll insamlas under ett antal år innan ett nytt bad i älven kan bli aktuellt. Den viktigaste erfarenheten hittills är att den här typen av anläggning kräver mycket drift- och underhållsarbete för att fungera som avsett. Investeringar i avloppsnät för att minska bräddningar och annan nödavledning bör också prioriteras för att förbättra vattenkvaliteten i älven, såväl som vid friluftsbad vid kusten och i skärgården.

Hamnbadet finns dessutom relativt nära Sannegårdshamnen, ett par kilometer därifrån. Där finns även en bastu och Jubileumsparken med sin stora lekplats för barn. Hamnbadet har också en bassäng med botten där barn och icke simkunniga kan bada.

Det finns även ett stort behov av investeringar och underhåll i Stadens befintliga friluftsbad för att dessa ska hållas ändamålsenliga och robusta även i framtiden. Det gäller också driftresurser för att kunna förlänga badsäsongen och tillhandahålla utökad service – till exempel ökat öppethållande av toaletter samt ökad skötsel av ytor och anläggningar.

Gunilla Åkerström

Anders Ramsby

avdelningschef utemiljöer och stadsliv

förvaltningsdirektör stadsmiljö

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2025-02-05

§ 12 KOV-2024-01049

**Svar på motion av Emmyly Bönfors (C): att
Stadsmiljönämnden får i uppdrag att anlägga friluftsbad vid
Sannegårdshamnen****Beslut**

Enligt förvaltningens förslag:

1. Kretslopp och vattennämnden antar yttrandet som sitt eget och översänder det till Stadsledningskontoret som svar på remissen.

Tidigare behandling

Kretslopp och vattennämnden har informerats om ärendet 2025-01-22 § 9.

Handling

Förvaltningen har 2025-01-23 upprättat ett tjänsteutlåtande i ärendet.

Justering

Protokollet under denna paragraf förklaras omedelbart justerat.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Dag för justering

2025-02-05

Vid protokollet**Sekreterare**

Emilia Dahlstedt**Ordförande**

Jöran Fagerlund**Justerande**

Claes Björling

**Göteborgs
Stad**

Detta dokument är elektroniskt signerat.

Ordförande KVN: Jöran Fagerlund

2:a vice ordförande KVN: Claes Björling

Sekreterare: Emilia Dahlstedt

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-01-23

Diarienummer KOV-2024-01049

Avdelningarna Strategisk samordning, Utveckling och projekt, Ledningsnät

Lena Blom, Dick Karlsson, Glen Nivert

Telefon: 031-368 27 28

E-post: lena.blom@kretsloppochvatten.goteborg.se

Remissvar på motion om friluftsbad vid Sannegårdshamnen

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden antar yttrandet som sitt eget och översänder det till Stadsledningskontoret som svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Sammanfattning

Ärendet har 2025-01-22 § 9 varit ett informationsärende i Kretslopp och vattennämnden.

En motion har inkommit från Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen, med förslag till beslut i kommunfullmäktige att Stadsmiljönämnden får i uppdrag att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen utifrån utredningen som gjordes 2019 (0890/19).

Förvaltningen föreslår att nämnden avstår från att ta ställning till motionen.

I tjänsteutlåtande utfärdat 2019-05-06 (diarienummer 0571/18) redovisades resultat från genomförbarhetsstudie friluftsbad i Sannegårdshamnen. Utredningen belyste möjligheten till friluftsbad i Sannegårdshamnen, det vill säga bad direkt i älven utan teknisk anläggning för rening av badvattnet. Genomförbarhetsstudien visade att det normalt sett är goda förutsättningar för bad vid torrväder, men i samband med nederbörd sker utsläpp från dagvattensystem och bräddning av spillvatten som försämrar vattenkvaliteten och tillfälligt gör bad olämpligt.

Sedan 2019 har flera åtgärder för att minska och optimera bräddningen i Göteborg genomförts. Förutsättningarna för bad i Sannegårdshamnen är dock principiellt desamma. Stängning eller avrådan från bad kommer behövas i samband med nederbörd, och dygnet närmast efter kraftiga nederbördstillfällen. Prognos- och varningssystem för badvattenkvaliteten blir därför viktigt. Förvaltningen har sedan 2019 förbättrat underlagen för sådana prognoser genom digital tvilling för avloppssystemet, och utökad mätning av flöden i bräddavlopp är planerad.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ett prognossystem för badvattenkvalitet blir en viktig förutsättning för friluftsbad utan rening i Sannegårdshamnen. Prognossystemet innebär kostnader, samtidigt

finns ett bättre underlag för ett sådant system i nuläget än 2019, och kostnaderna är troligen begränsade i jämförelse med anläggnings- och driftkostnader för badet. Eventuella uppdrag som inte är direkt kopplade till att Kretslopp och vatten är VA-huvudman kan inte finansieras med VA-taxan.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen är positiv till att vattenkvalitetsfrågor lyfts. Förvaltningens vattenkvalitetsarbete styrs av bland annat Vattendirektivet, och åtgärder för minskad föroreningspåverkan från dagvatten och spillvatten genom bräddning kommer fortsätta genomföras.

Även framöver kommer dock badvattenkvaliteten i Sannegårdshamnen vara påverkad av utsläpp via dagvatten och spillvatten genom bräddning i samband med kraftig nederbörd. De positiva effekterna av förbättringsåtgärderna av vattenkvalitén som sker kan tyvärr tidvis motverkas av klimatförändringar som ger fler kraftiga regn.

Bedömning ur social dimension

Utifrån ett vattenkvalitetsperspektiv är det viktigt att information om eventuell avrådan från bad blir tydlig och kan förstås av alla som besöker badet. Vattenkvaliteten, bottenförhållanden och strömningsförhållanden behöver beaktas vid utformning av badanläggning utifrån ett trygghets- och säkerhetsperspektiv.

Expedieringskrets

Stadsledningskontoret

Bilagor

1. Genomförbarhetsstudie Bad i Sannegårdshamnen Slutrapport, 2019-03-08.

Ärendet

Kretslopp och vattennämnden har att besluta om remissvar på en motion. Motionen avser förslag till kommunfullmäktige att Stadsmiljönämnden får i uppdrag att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen utifrån utredningen som gjordes 2019 (0890/19). Remissvaret ska ha kommit in till stadsledningskontoret senast 2025-02-07.

Beskrivning av ärendet

En motion har inkommit från Emmyly Bönfors (C) om friluftsbad vid Sannegårdshamnen. Motionen lyder:

Göteborg är en fantastisk stad med sina många vattendrag, närheten till havet och älven som ett av stadens mest ikoniska landmärken. Många göteborgare vill kunna bada i älven och komma närmare vattnet och idag är älven en outnyttjad resurs som har stor potential. Göteborgs stad borde därför göra det möjligt att bada i älven genom att anlägga ett friluftsbad vid Sannegårdshamnen. Frågan om ett friluftsbad i Sannegårdshamnen utreddes senast år 2019 och utredningen visade att det är möjligt att bada där när det är torrt väder samt ett till två dygn efter att det regnat. Då avvaktade Kommunstyrelsen att gå vidare med frågan av ekonomiska skäl samt för att Jubileumsbadet skulle komma på plats först. Intresset för att kunna bada i älven är stort. Med Jubileumsbadet på plats är det dags att ta nästa steg för fler badplatser i älven. Ett friluftsbad i Sannegårdshamnen är dock en betydligt mindre investering men bidrar till att förlänga badsäsongen för exempelvis vinterbad och kan göra Göteborg till en mer attraktiv stad året om.

Genomförbarhetsstudie för friluftsbad i Sannegårdshamnen 2019

I tjänsteutlåtande utfärdat 2019-05-06 (diarienummer 0571/18) redovisades resultat från genomförbarhetsstudie friluftsbad i Sannegårdshamnen. Utredningen belyste möjligheten till friluftsbad i Sannegårdshamnen, det vill säga bad direkt i älven utan teknisk anläggning för rening av badvattnet. Studien fokuserade på de juridiska aspekterna kring badvattenkvalitet samt belyste drift och underhåll av badet för att svara på frågan om det är möjligt, ur badvattenkvalitetssynpunkt och säkerhet, att anlägga och driva ett friluftsbad i älven. Studien visar att badvattenkvaliteten i Sannegårdshamnen är så pass bra att det går att bada i ytvattnet då det är torrväder, medan i samband med regn försämras kvalitén och återställs tidigast ett till två dygn efter senaste regn. En torr och gynnsam sommar som 2018 innebär detta att badvattnet var tjänligt cirka 70–75 procent av tiden i Sannegårdshamnen.

På grund av brädd- och dagvattenutsläpp försämras badvattenkvalitén efter regn. För att kunna bada i Sannegårdshamnen behöver man ett varningssystem och fysiska avgränsningar för bad samt arbeta kontinuerligt med föroreningskällor i

form av brädd- och dagvattenåtgärder. Ett enklare prognos- och varningssystem kopplat till nederbörd och avrådan från bad minst 24 timmar efter regn rekommenderades för Sannegårdshamnen.

Det finns förorenade sediment i Sannegårdshamnen, och uppvirvling skulle kunna leda till vattenkvalitetsförsämringar. Bottenförhållanden påverkar hur badplatsen kan utformas.

Förändringar sedan år 2019 som påverkar badvattenkvaliteten i Sannegårdshamnen

Kodammarnas pumpstation har byggt om, och Ryaverkets kapacitet har ökat. Dock gäller fortfarande rutinen för höga flöden som innebär att Ryaverket begränsar flödet vid höga flöden. Gryaab har även under åren haft problem med sin pumpstation som inneburit försiktigare strategi av utnyttjande av tunnelvolymen. Denna ökade försiktighet har inneburit ökade mängder bräddning på Kodammarna. Ambitionen är att Kretslopp och vatten och Gryaab gemensamt ska verka för att minimera den typen av händelser och utnyttja potentialen som styrning och optimering har för minskad bräddning totalt.

Sedan december 2024 används en ny styrstrategi som syftar till att optimera bräddningen för att totalt sett minska utsläppen till recipient. Denna bräddoptimering innebär ökade mängder bräddning på årsbasis i Sannegården. Genom att vid vissa tillfällen brädda mer i Sannegården kan man minska den totala bräddningen. Bräddstrategin innebär dock inte någon ökad bräddning under sommarmånaderna i Sannegården. Bräddoptimeringen innebär också att det bräddas mer enbart i de fall det redan är bräddning och vid de kraftiga regnen. Dvs ökningen kommer inte ske vid mindre regn.

Det stora bräddutloppet i Sannegården har flödesmätning sedan ca ett år tillbaka. Förvaltningen arbetar med att införa flödesmätning på fler bräddavlopp.

Ombyggnation av Sannegårdens brädd är under projektering, och byggstart ska ske under 2025. Efter ombyggnation kommer bräddningen att minska med ca 25 procent.

Åtgärder som minskar bräddningen pågår även vid Björlandavägen/Slätta damm, och slutförs under 2025. Nedströms Sannegården har åtgärder genomförts vid Krokängsparken som påtagligt minskar bräddningen där.

Sammantaget innebär förändringarna sedan 2019 att bräddningen har ökat i Sannegården på grund av bräddoptimeringen men inte under sommarhalvåret. Efter ombyggnad av brädden 2025 kommer de mindre bräddtillfällena minska vid små regn. Ökningen kommer enbart vid kraftiga regn när det redan bräddas. Med ny mätning kommer man även kunna få en tydligare bild av när det bräddas och med hjälp av den digitala tvillingen av avloppssystemet (FCF) kan vi redan nu prognosera när det i framtiden skall bräddas.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen avstår från att ta ställning till motionen.

Sannegårdshamnen har bättre förutsättningar utifrån badvattenkvalitet än vad södra älvstranden och flera andra platser längs norra älvstranden har. Ett bad direkt i älvvattnet i Sannegårdshamnen utan rening medför behov av ett prognos-/varningssystem, och avrådan från bad eller stängning kommer behövas i samband och nära efter kraftiga regn. Förvaltningen bedömer att det är möjligt att utveckla ett prognossystem för badvattenkvaliteten i Sannegårdshamnen om det blir aktuellt. Om man vill anlägga ett friluftsbad med god vattenkvalitet oavsett nederbördsförhållanden, behövs en mer avancerad badanläggning.

Kompletterande vattenkvalitetsundersökningar utifrån delvis ändrade förhållanden kan behövas som underlag för projektering av badanläggning. Under drift av bad behövs självklart löpande vattenkvalitetskontroller.

Bedömningen är gjord enbart utifrån vattenkvalitetsperspektiv. Det finns förstås många andra perspektiv på såväl nyttor som risker med bad som också behöver vägas in i ett beslut.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson
Förvaltningsdirektör

Emma Hansryd
Avdelningschef Strategisk samordning